

Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W GLIWICACH
ZA ROK 2012**

POWIATOWY RAPORT ROCZNY

II/P/2012

CZĘŚĆ I

Gliwice 2013

*Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła*

Opracowanie: © Andrzej Kasperek

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	4
II. Analiza i diagnoza	7
1. Bezrobocie i oferty pracy według zawodów	7
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	12
3. Podsumowanie.....	15
Załączniki.....	17
Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w Gliwicach. Stan na koniec 2012 roku.	
Załącznik nr 2. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w Gliwicach w 2012 roku.	
Załącznik nr 3. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Gliwicach w 2012 roku.	
Załącznik nr 4. T-I/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach w 2012 roku.	
Załącznik nr 5. T-I/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Gliwicach w 2012 roku.	

WSTĘP

Powiatowy raport pn. „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach w 2012 roku” realizowany jest na podstawie zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które nakładają na samorządy powiatowe „opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia”¹ oraz na systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdanie MPiPS-01). W raporcie stosowana jest klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązująca od 1 lipca 2010 r.²

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH³

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym m.in:

- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),⁴**
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997)⁵.

Podstawowe definicje

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

---

¹ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 nr 69 poz. 415 z późniejszymi zmianami), Art. 9

² Od 1 lipca 2010 r. obowiązuje klasyfikacja zawodów i specjalności wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537).

³ Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

⁴ J.Rittau, A.Kasperek, R.Rewkowski „Monitoring rynku pracy Gliwic, Knuruwa i Pyskowic z uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych; Gliwice 1994-97” Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic; Gliwice 1998

⁵ Szerzej: B.Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA ROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – II/P)

Źródłem informacji do opracowania części I RAPORTU – II/P/2012 są:

- wygenerowane przy pomocy komputerowego programu „Syriusz” dane z załącznika 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2012 rok” i załącznika 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w 2012 roku” do sprawozdania MPiPS-01. Powyższe dane zawarte są w tabelach załączonych do raportu.
- roczne raporty zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Gliwicach od roku 2005.

Mierniki stosowane do monitoringu

- 1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w 2012 roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2012 roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12} \quad (2) \quad \bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w zawodzie k

- 2) Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

$\bar{O}_I^k$, $\bar{B}_I^k$ są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe,**

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ **to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),**

$W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe**

Ponadto:

- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej ($\bar{N}_I^k$), tzn. dla:

$\bar{N}_I^k > 1$,   **zawód jest nadwyżkowy,**

$\bar{N}_I^k < -1$,   **zawód jest deficytowy ,**

$-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$,   **zawód jest zrównoważony**

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k=0$ i $\bar{B}_I^k=0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,

3) *Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k* ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (5)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec 2012 roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec 2012 roku.

Przyjęto, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę w szkole lub na uczelni wyższej, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W Gliwicach na koniec 2012 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 7293 (wzrost o 13% w stosunku do roku 2011). Kobiety stanowiły 53% ogółu bezrobotnych (spadek o 3 punkty procentowe w porównaniu z rokiem 2011) (patrz *Tabela 1*).

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Gliwicach na koniec lat 2012 i 2011

	rok	ogółem bezrobotnych	w tym				
			kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
				ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
liczba bezrobotnych	2012	7293	3865	143	94	1660	963
	2011	6407	3602	137	93	1492	845
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	2012	100%	53%	2%	1%	23%	13%
	2011	100%	56%	2%	1%	23%	13%
odsetek kobiet w danej grupie bezrobotnych	2012	-	53%	-	66%	-	58%
	2011	-	56%	-	68%	-	57%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Zdecydowanie największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych - podobnie jak w poprzednich latach - stanowiły osoby bez zawodu (ponad 17%). Znaczny odsetek (prawie 9%) stanowiły osoby o zawodzie „Sprzedawca – 522301”.

Tabela 2. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie bezrobotnych w Gliwicach na koniec 2012 roku

kod zawodu	nazwa zawodu	liczba bezrobotnych	ogółem bezrobotnych	w tym*				
				kobiety	absolwenci		osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy	
					ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
000000	Bez zawodu	1255	17,2%	17,4%	4,2%	1,1%	4,6%	4,6%
522301	Sprzedawca	621	8,5%	15,0%	5,6%	8,5%	10,8%	17,9%
722204	Ślusarz	215	2,9%	0,4%	-	-	3,2%	0,7%
911207	Sprzątaczką biurową	137	1,9%	3,4%	-	-	3,8%	6,5%
931301	Robotnik budowlany	129	1,8%	-	-	-	1,9%	-
411004	Technik prac biurowych	114	1,6%	2,6%	0,7%	1,1%	2,8%	4,5%
432103	Magazynier	96	1,3%	0,9%	1,4%	1,1%	1,3%	0,9%
331403	Technik ekonomista	90	1,2%	2,0%	0,7%	1,1%	1,7%	2,7%
711202	Murarz	86	1,2%	-	-	-	1,3%	-
512001	Kucharz	77	1,1%	1,4%	0,7%	-	0,8%	1,2%
	Razem 10 zawodów	2820	38,7%	43,2%	13,3%	12,8%	32,3%	39,0%

* odsetek w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Dziesięć zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generowało prawie 40% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (patrz *Tabela 2*).

Tabela 3. Struktura i ranking zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w Gliwicach na koniec 2012 roku

lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek absolwentów w stosunku	
			ogółem	absolwentów	do ogółu bezrobotnych absolwentów	do ogółu bezrobotnych w zawodzie
1	522301	Sprzedawca	621	8	5,6%	1%
2	000000	Bez zawodu*	1255	6	4,2%	0%
3	263102	Ekonomista	58	5	3,5%	9%
4	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	20	4	2,8%	20%
5	263204	Socjolog	14	4	2,8%	29%
6	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	13	4	2,8%	31%
7	213106	Biotechnolog	7	4	2,8%	57%
8	216101	Architekt	16	3	2,1%	19%
9	213303	Specjalista ochrony środowiska	7	3	2,1%	43%
10	261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	4	3	2,1%	75%
Razem dla 10 zawodów					31%	

* głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych
źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (patrz *Tabela 1*). Pomimo faktu, iż absolwenci zarejestrowani są w 95 zawodach, to tylko 10 z nich generuje ponad 30% bezrobotnych w tej grupie (patrz *Załącznik 1* i *Tabela 3*).

Tabela 4. Struktura i ranking 10 zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, w Gliwicach na koniec 2012 roku

lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek*	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	522301	Sprzedawca	621	179	10,8%	29%
2	000000	Bez zawodu	1255	77	4,6%	6%
3	911207	Sprzątaczką biurową	137	63	3,8%	46%
4	722204	Ślusarz	215	53	3,2%	25%
5	411004	Technik prac biurowych	114	47	2,8%	41%
6	931301	Robotnik budowlany	129	31	1,9%	24%
7	962902	Dozorca	64	31	1,9%	48%
8	331403	Technik ekonomista	90	29	1,7%	32%
9	711202	Murarz	86	22	1,3%	26%
10	432103	Magazynier	96	21	1,3%	22%

* odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Wśród zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, aż pięć z nich: *technik prac biurowych (pracownik biurowy)*, *technik ekonomista (asystent ekonomiczny)*, *sprzedawca, sprzątaczką i ślusarz* oraz grupa *bez zawodu* utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku (patrz Tabela 4).

Tabela 5. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Gliwicach na koniec 2012 roku (fragment)

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek**	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
			ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
1	753702	Kaletnik	11	7	0,4%	64%
2	911202	Palacz pieców zwykłych	14	8	0,5%	57%
3	242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	33	18	1,1%	55%
4	541306	Portier	28	14	0,8%	50%
5	422301	Operator centrali telefonicznej	12	6	0,4%	50%
6	524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	10	5	0,3%	50%
110	000000	Bez zawodu	1255	77	4,6%	6%
112	422402	Technik hotelarstwa*	18	0	0%	0%
113	263204	Socjolog	14	0	0%	0%
114	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	13	0	0%	0%
115	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	12	0	0%	0%
116	524902	Doradca klienta	12	0	0%	0%
117	242217	Specjalista administracji publicznej	11	0	0%	0%
118	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	10	0	0%	0%

* w rankingu umieszczono zawody (118), w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych

** odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie, do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy

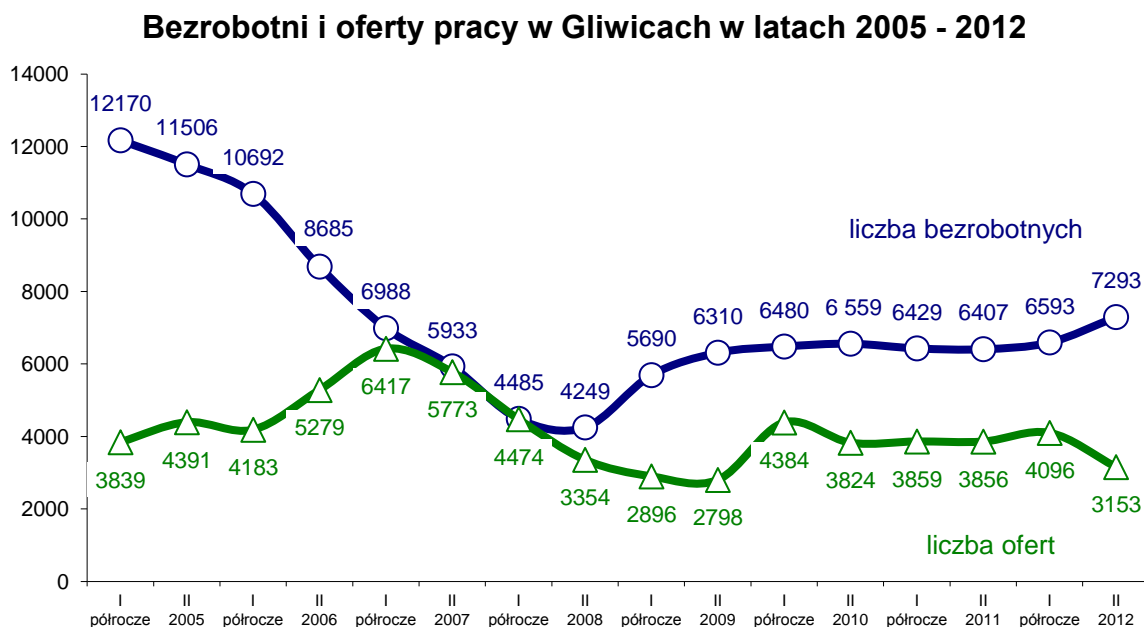
źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród 908 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Gliwicach na koniec 2012 roku, dla 69 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100% (tzn. wszyscy bezrobotni byli zarejestrowani powyżej 12 miesięcy). Ale w 86 % zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną (patrz Załącznik 4). Spośród zawodów, w których zarejestrowano, co najmniej 10 osób bezrobotnych, dla siedmiu z nich wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0%. Duża liczba osób bezrobotnych bez zawodu, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, nie przełożyła się na wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia (patrz Tabela 5).

Lata 2005 - 2008 charakteryzowały się systematycznym spadkiem liczby bezrobotnych oraz wzrostem liczby ofert pracy. Po okresie wzrostu liczby ofert pracy w latach 2005 – 2007, ich liczba

w kolejnych trzech latach zdecydowanie zmalała. Po dwuletnim okresie względnej stabilizacji liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz ofert pracy, w 2012 roku nastąpił wyraźny wzrost liczby bezrobotnych (7293) przy równoczesnym spadku liczby ofert pracy (7249).

Wykres 1.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: *robotnik budowlany* – 931301 (6% wszystkich ofert) i *robotnik gospodarczy* – 515303 (patrz Tabela 6). Trzy zawody: *robotnik budowlany*, *sprzedawca*, *technik prac biurowych (pracownik biurowy)* znajdowały się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku niezmiennie od 2005.

Tabela 6. Ranking i struktura 10 zawodów o największej liczbie ofert pracy w Gliwicach w 2012 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
931301	Robotnik budowlany	472	6,5%
515303	Robotnik gospodarczy	304	4,2%
522301	Sprzedawca	293	4,0%
411004	Technik prac biurowych	195	2,7%
911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	195	2,7%
432103	Magazynier	192	2,6%
722204	Ślusarz	181	2,5%
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	179	2,5%
911207	Sprzętaczka biurowa	162	2,2%
741103	Elektryk	150	2,1%
Razem dla 10 zawodów			32%

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Analiza struktury osób bezrobotnych oraz ofert pracy w 2012 roku według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) pokazuje, że największa liczba osób bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* i *Przetwórstwo przemysłowe* (prawie 25% ogółu bezrobotnych) oraz *Budownictwo* (ponad 14%). Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło sekcjach: *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (prawie 25% wszystkich ofert), *Budownictwo* (prawie 17%) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* i *Handel hurtowy i detaliczny* (po 16%) - patrz Tabela 7.

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych oraz ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w Gliwicach w 2012 roku

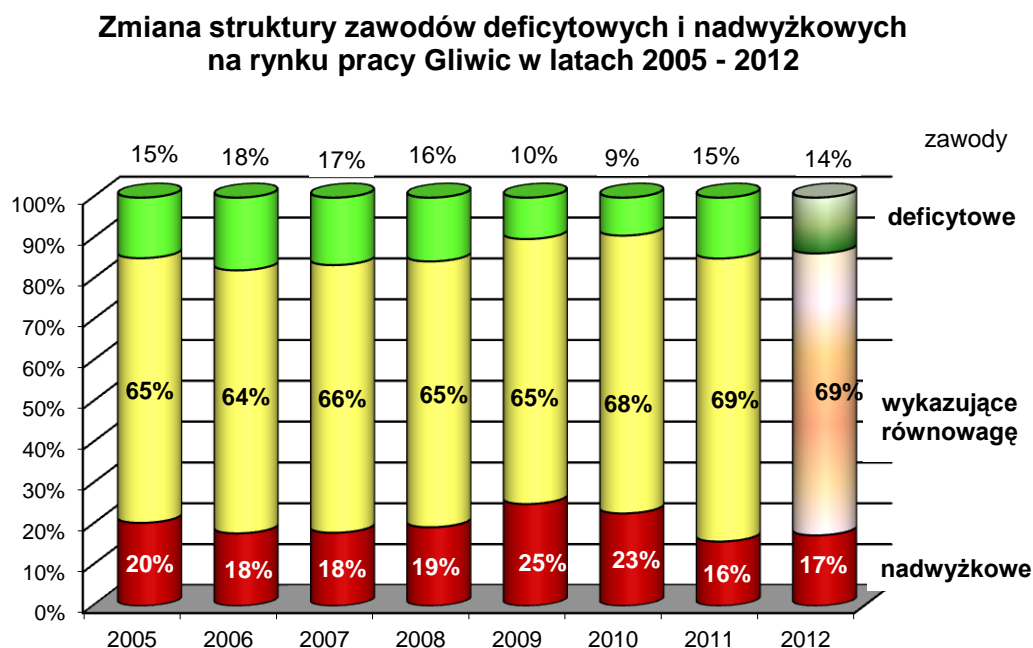
Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w 2012r.	stan w końcu 2012r.	zgłoszone w 2012r.	stan w końcu 2012r.
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2038	1316	1145	104
Przetwórstwo przemysłowe	2033	1401	1147	38
Budownictwo	1190	997	1228	59
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	689	498	1760	120
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	451	281	227	2
Transport i gospodarka magazynowa	395	187	361	10
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	260	168	136	9
Edukacja	181	127	388	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	180	103	184	11
Pozostała działalność usługowa	150	73	85	23
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	129	103	132	7
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	127	76	89	2
Informacja i komunikacja	124	95	94	11
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	98	52	152	55
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	95	53	70	11
Górnictwo i wydobywanie	62	43	20	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	41	30	14	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	40	27	2	0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	14	15	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane uzyskane z systemu „Syriusz”⁶ dla Gliwic, dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych (patrz *Załącznik 3 i 4*), zidentyfikowano w 2012 roku 354 elementarnych grup zawodowych oraz 1040 zawodów/specjalności. W 82% (858) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 41% (422) zarejestrowano oferty pracy.

Wykres 2.

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę⁷. Zawody wykazujące równowagę stanowiły 69%⁸ ogólnej liczby zawodów (patrz *Wykres 2*). Nie wpływały one w zdecydowany sposób na zmiany na rynku pracy. Zawody deficytowe - czyli poszukiwane na rynku pracy - stanowiły 14% wszystkich zawodów. Zawody nadwyżkowe - tzn. takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie - stanowiły 17% wszystkich zawodów (patrz *Wykres 2*). Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu (patrz *Tabela 2*).

Tabele 8 i 9 przedstawiają 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów. Wśród nich aż 8 jest na poziomie wykształcenia wyższego. Połowa zawodów była w pierwszej 30 rankingu zawodów nadwyżkowych również w roku 2011.

⁶ Patrz: www.mz.praca.gov.pl/Puls2/

⁷ Patrz str. 6

⁸ Uwzględniono wszystkie zidentyfikowane zawody niebędące zawodami deficytowymi albo nadwyżkowymi.

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w Gliwicach w 2012 roku - fragment (według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	165,00	165,00	0
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0	5,00	5,00	0
741290	Pozostali elektromechanicy i elektrycy	0	4,00	4,00	0
235107	Pedagog	0	3,33	3,33	0
263204	Socjolog	0	3,25	3,25	0
422402	Technik hotelarstwa	0	3,25	3,25	0
311590	Pozostali technicy mechanicy	0	3,08	3,08	0
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	2,75	2,75	0
713101	Malarz - tapingier	0	2,58	2,58	0
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0	2,50	2,50	0
242218	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0	2,42	2,42	0
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0	2,33	2,33	0
818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0	2,17	2,17	0
352203	Technik telekomunikacji	0	2,08	2,08	0

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych w Gliwicach w 2012 roku - fragment (według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
331403	Technik ekonomista	0,08	10,83	10,75	0,0077
512002	Kucharz małej gastronomii	0,17	7,25	7,08	0,023
311504	Technik mechanik	0,33	9,33	9,00	0,0357
311101	Laborant chemiczny	0,08	1,83	1,75	0,0455
723390	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,42	8,42	8,00	0,0495
962906	Woźny	0,08	1,50	1,42	0,0556
311690	Pozostali technicy chemicy i pokrewni	0,08	1,42	1,33	0,0588
325511	Technik ochrony środowiska	0,17	2,75	2,58	0,0606
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,33	5,33	5,00	0,0625
742190	Pozostali monterzy elektrycy i serwisanci urządzeń elektrycznych	0,08	1,25	1,17	0,0667
213303	Specjalista ochrony środowiska	0,08	1,17	1,08	0,0714
422103	Technik obsługi turystycznej	0,17	2,25	2,08	0,0741
261906	Prawnik legislator	0,08	1,08	1,00	0,0769
751201	Cukiernik	0,42	5,17	4,75	0,0806
228301	Fizjoterapeuta	0,08	1,00	0,92	0,0833
611306	Ogrodnik terenów zieleni	0,08	1,00	0,92	0,0833

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabele 10 i 11 przedstawiają 30 najbardziej deficytowych zawodów. Wśród nich tylko dwa (*Asystent prawny - 261901 i Pośrednik w obrocie nieruchomościami - 244101*) są na poziomie wykształcenia wyższego. Sześć zawodów znajdowało się w pierwszej trzydziestce również w roku 2011 (*spawacz metodą MIG, spawacz metodą MAG, konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej, szlifierz metali, monter ociepleń budynków i kolporter*).

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych w Gliwicach w 2012 roku - fragment
(przy zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
721205	Spawacz metodą MIG	4,50	0,08	-4,42	54
721204	Spawacz metodą MAG	10,00	0,33	-9,67	30
741103	Elektryk	12,50	0,58	-11,92	21,4286
712303	Tynkarz	1,75	0,08	-1,67	21
422701	Ankieter	1,50	0,08	-1,42	18
523001	Kasjer biletowy	5,75	0,33	-5,42	17,25
712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	2,83	0,17	-2,67	17
811104	Operator koparki	1,42	0,08	-1,33	17
911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	16,25	1,00	-15,25	16,25
121990	Pozostali kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1,33	0,08	-1,25	16
723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	6,42	0,42	-6,00	15,4
524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	3,50	0,25	-3,25	14
244101	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1,08	0,08	-1,00	13
261901	Asystent prawny	1,08	0,08	-1,00	13
524401	Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej / internetowej	1,00	0,08	-0,92	12
341204	Opiekunka środowiskowa	1,92	0,17	-1,75	11,5
351201	Konserwator systemów komputerowych i sieci	0,92	0,08	-0,83	11
752305	Pilarz	0,92	0,08	-0,83	11
712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	3,58	0,33	-3,25	10,75
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	2,67	0,25	-2,42	10,6667
722301	Frezer	6,00	0,58	-5,42	10,2857
722312	Szlifierz metali	3,42	0,33	-3,08	10,25
742102	Monter - elektronik	2,50	0,25	-2,25	10

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

Tabela 11. Ranking zawodów deficytowych w Gliwicach w 2012 roku - fragment
(przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka/deficyt podaży siły roboczej	
722315	Ustawiacz maszyn do obróbki skrawaniem	6,25	0	-6,25	MAX
712301	Monter ociepleń budynków	4,50	0	-4,50	MAX
962106	Kolporter	4,17	0	-4,17	MAX
741104	Elektryk budowlany	2,42	0	-2,42	MAX
343701	Tancerz	2,08	0	-2,08	MAX
741302	Elektromonter linii napowietrznych niskich i średnich napięć	2,00	0	-2,00	MAX
821106	Monter mechanizmów i przyrządów precyzyjnych	1,92	0	-1,92	MAX

źródło: dane PUP w Gliwicach (system komputerowy SYRIUSZ)

3. PODSUMOWANIE

- Liczba osób bezrobotnych z terenu Gliwic, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gliwicach wzrosła w porównaniu z 2011 rokiem i na koniec 2012 roku wynosiła 7293.
- Bezrobotne kobiety stanowiły 53% ogółu bezrobotnych (spadek o 3 punkty procentowe w porównaniu z rokiem 2011).
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu poprzednich lat - stanowiły osoby bez zawodu (ponad 17%).
- Prawie 40% wszystkich bezrobotnych, stanowią osoby zarejestrowane w dziewięciu zawodach: *Sprzedawca, Ślusarz, Sprzątaczką biurową, Robotnik budowlany, Technik prac biurowych, Technik ekonomista, Kucharz, Murarz, Magazynier* oraz nieposiadające zawodu.
- Tylko 2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni.
- Pięć zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy: *technik prac biurowych (pracownik biurowy), technik ekonomista (asystent ekonomiczny), sprzedawca, sprzątaczką i ślusarz* oraz grupa *bez zawodu* utrzymuje się w pierwszej „10” od 2005 roku.
- W roku 2012 zarejestrowano w PUP 7249 ofert pracy z zakładów pracy Gliwic.
- Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: *robotnik budowlany – 931301* (6% wszystkich ofert) i *robotnik gospodarczy – 515303*.
- Trzy zawody: *robotnik budowlany, sprzedawca, technik prac biurowych (pracownik biurowy)* znajdowały się w pierwszej dziesiątce zawodów o największym zapotrzebowaniu na rynku niezmiennie od 2005.
- Największa liczba bezrobotnych (według sekcji PKD) - była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych,*

włączając motocykle i Przetwórstwo przemysłowe (prawie 25% ogółu bezrobotnych) oraz Budownictwo (ponad 14%).

- Największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło sekcjach: *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (prawie 25% wszystkich ofert), *Budownictwo* (prawie 17%) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* i *Handel hurtowy i detaliczny* (po 16%).
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano w 2012 roku 354 elementarnych grup zawodowych oraz 1040 zawodów/specjalności.
- W 82% zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 41% zarejestrowano oferty pracy.
- Zawody wykazujące równowagę, niewpływające na zmiany na rynku pracy, stanowiły 69% wszystkich zawodów.
- Zawody deficytowe stanowiły 14% wszystkich zawodów.
- Najbardziej deficytowymi zawodami w 2012 roku były: *spawacz metodami MAG lub MIG, elektryk i tynkarz*.
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 17% ogólnej liczby zawodów. Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu.
- Najbardziej nadwyżkowymi zawodami w 2012 roku były: *Technik ekonomista, Kucharz małej gastronomii, Technik mechanik*.